

Konu: Ruhsal İnsan

Yazı: 86

Şamanlığın Başlangıcı

Doç. Dr. **Haluk Berkmen**

Şamanlığın nasıl ve neden başladığı hakkında kesin bilgi olmasa da, bu konudaki görüşlerimi aktarmak isterim. Günümüzden yaklaşık 100,000 yıl önce insanlar Afrika'dan çıkıp dünyaya yayılmaya başladıklarında barınacak yerler aradılar. En kolay ve uygun barınak yolda rastladıkları doğal mağaralardı. Bir süre kaldıktan sonra, tekrar yola koyulmak kararıyla buldukları mağaralara yerleştiler. Bu süre içinde erkekler avcılık ve toplayıcılıkla uğraşırken, kadınlar mağarada çocuklarla ilgileniyorlar, gelen av hayvanlarının postlarını ayırıyorlar ve ateş yakıp etleri pişiriyorlardı. Bu tür bir yaşam tarzında kadınların ve erkeklerin düşünce tarzlarında değişiklikler oluştu. Erkekler karşılaştıkları yırtıcı veya av hayvanları karşısında anında saldırmaya veya kaçmaya karar vermeleri gerekiyordu. Bu onları hızlı karar vermeye ve karşılaştıkları problemi anında çözmeye yöneltti. Karşılaşılan bir soruna kısa zamanda çözüm üreten düşünce tarzına zekâ denir. Erkeklerin yaşam tarzı zekâlarının gelişmesine neden oldu.

Mağarada yaşayan kadınların ise böyle aniden karar vermelerine neden olacak sorunları yoktu. Onların derdi grubun güven içinde yaşamını sürdürmesi ve çocukların ölmeden büyümesiydi. Zira o dönemde doğan çocuklar çok yüksek oranda bir yaşına erişmeden ölüyorlardı. Kadınların sorunları anlık kararlarla çözülecek cinsten değildi. Doğan bebekler neden erkenden ölüyorlardı? Acaba onları cezalandıran bilmedikleri güçler mi vardı? O güçlerle iletişim kurup sorunların çözümünü onlara danışmak mı gerekiyordu?.. gibi birtakım yanıtı kolay olmayan sorulara yanıtlar arıyorlardı. Ayrıca klanın geleceği de onları düşündürüyordu. Kaldıkları mağaradan ne zaman ayrılacaklardı? Yola devam etmeleri için en uygun zaman ne zamandı? Görmedikleri manevi güçlere en uygun zamanı danışıp onların desteğini istemek mümkün müydü? Bu gibi sorular onların uzun vadeli kararlar almalarını sağlayan farklı bir yeteneklerini geliştirdi. Bu yeteneğe akıl diyorum. Zekâ kısa vadeli sorunların çözümünü sağlayan düşünce şekli iken, akıl uzun vadeli sorunlara çözüm arayıp bulan düşünce şeklidir.

Kadınlar ruhsal güçlerle iletişim kurabilmeleri için birtakım ön hazırlıklara gereksinim duydular. Ateş etrafında dans edip, birtakım anlamsız sesleri tekrarlayarak transa girmeye başladılar. İçlerinden bazılarının bu konuda oldukça yetenekli olduğu ve kısa sürede transa girmeyi başardıkları ortaya çıkınca, bu özel yetenekli kadınlara ayrı bir paye verildi ve klan içinde sözleri dinlenip önerileri uygulanmaya başlandı. İşte bu şekilde, ilk şamanlık kadınlarla başladı. Zaman içinde bu özel yetenekleri kadınların erkeklere göre -ortalama olarak- daha akıllı olmalarını ve uzun vadeli kararları daha doğru almalarını sağladı.